31970R1251

KOMISIJAS REGULA (EEK) Nr. 1251/70
(1970. gada 29. jūnijs)
par darba ņēmēju tiesībām palikt kādā dalībvalstī pēc tam, kad darba attiecības šajā valstī beigušās

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 48. panta 3. punkta d) apakšpunktu un Protokola par Luksemburgas Lielhercogisti 2. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu [1],

tā kā Padomes 1968. gada 15. oktobra Regula (EEK) Nr. 1612/68 [2] un Padomes 1968. gada 15. oktobra Direktīva Nr. 68/360/EEK [3] dod iespēju pēc vairākiem pakāpeniski īstenotiem pasākumiem nodrošināt darbaspēka brīvu pārvietošanos; tā kā no tiesībām uz dzīvesvietu, ko nodarbinātajiem piešķir saskaņā ar līgumu, izriet tiesības palikt kādas dalībvalstī pēc tam, kad darba attiecības šajā valstī beigušās; tā kā ir svarīgi izstrādāt nosacījumus šādu tiesību īstenošanai;

tā kā minētā Padomes regula un Padomes direktīva satur attiecīgus noteikumus par darba ņēmēju tiesībām nodarbināšanas laikā dzīvot dalībvalstī; tā kā līguma 48. panta 3. punkta d) apakšpunktā minētās tiesības palikt interpretē kā darba ņēmēja tiesības paturēt dzīvesvietu dalībvalstī pēc darba attiecību pārtraukšanas;

tā kā darbaspēka mobilitātei Kopienā ir vajadzīgas iespējas darba ņēmējus nodarbināt vairākās dalībvalstīs, tādēļ neradot neizdevīgus apstākļus;

tā kā darba ņēmējam, kas dzīvo kādā dalībvalstī, ir svarīgi garantēt tiesības palikt minētajā teritorijā pēc tam, kad darba attiecības šajā valstī beigušās, tāpēc, ka viņš ir sasniedzis pensijas vecumu vai sakarā ar ilgstošu darba spēju zudumu; tā kā ir vienlīdz svarīgi nodrošināt šīs tiesības darba ņēmējam, kas pēc tam, kad ir strādājis un dzīvojis kādā dalībvalstī, strādā kā darbinieks citā dalībvalstī, vēl joprojām turpinot dzīvot pirmajā valstī;

tā kā, lai noteiktu apstākļus, saskaņā ar kuriem rodas tiesības palikt, būtu jāņem vērā iemesli, kas radījuši darba attiecību izbeigšanu attiecīgā dalībvalstī, un jo īpaši atšķirība starp aiziešanu pensijā — parastu un paredzamu darba attiecību noslēgumu, un darba spēju zudumu, kas rada priekšlaicīgu un neparedzamu darba attiecību pārtraukšanu; tā kā jāparedz īpaši nosacījumi, ja darba attiecību pārtraukšanu rada nelaimes gadījums darbā vai arodslimība vai ja darba ņēmēja laulātais ir vai bija attiecīgās dalībvalsts pilsonis;

tā kā darba ņēmējam, kas sasniedzis darba attiecību noslēgumu, jādod pietiekams laiks, lai izlemtu, kur viņš vēlas apmesties uz dzīvi;

tā kā no darba ņēmēja tiesībām palikt izriet, ka šādas tiesības jāattiecina uz viņa ģimenes locekļiem; tā kā, ja darba ņēmēja nāve iestājas viņa darba attiecību laikā, tiesības uz dzīvesvietu jāsaglabā arī viņa ģimenes locekļiem, un jāparedz īpaši nosacījumi;

tā kā pret personām, uz kurām attiecas tiesības palikt, jāattiecas tāpat, kā pret attiecīgās valsts darba ņēmējiem, kas beiguši darba attiecības,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Šīs regulas noteikumi attiecas uz kādas dalībvalsts pilsoņiem, kas ir strādājuši kā darbinieki citā dalībvalstī, un viņu ģimenes locekļiem, kā noteikts 10. pantā Padomes Regulā (EEK) Nr. 1612/68 par darbaspēka brīvu pārvietošanos Kopienā.

2. pants

1. Tiesības pastāvīgi palikt kādā dalībvalstī ir:

a) darba ņēmējam, kas, pārtraucot darba attiecības, ir sasniedzis vecumu, kurš noteikts šīs dalībvalsts likumā par vecuma

[1] OV C 65, 5.6.1970., 16. lpp.
[2] OV L 257, 19.10.1968., 2. lpp.
[3] OV L 257, 19.10.1968., 13. lpp.

pensiju, un kas šajā valstī ir nodarbināts vismaz pēdējos divpadsmit mēnešus, un ir tur nepārtraukti dzīvojis vairāk nekā trīs gadus;

b) darba ņēmējam, kas ir nepārtraukti dzīvojis šajā valstī vairāk nekā divus gadus un pārtrauc strādāt kā darbinieks ilgstoša darba spēju zuduma dēļ. Ja šādu darba spēju zudumu, kas dod tiesības saņemt pensiju, ir radījis nelaimes gadījums darbā vai arodslimība, par ko pilnībā vai daļēji atbild šīs valsts iestāde, tad nepiemēro nekādus nosacījumus par nodzīvoto laiku;

c) darba ņēmējam, kurš pēc trīs gadus ilgas nepārtrauktas nodarbinātības un dzīves šajā valstī strādā kā darbinieks citā dalībvalstī, paturot dzīvesvietu pirmajā valstī, kur viņš parasti atgriežas katru dienu vai vismaz reizi nedēļā.

No a) un b) apakšpunktā izklāstīto tiesību viedokļa tās nodarbinātības laikposmus, ko šādi veic citā dalībvalstī, uzskata par veiktiem tajā valstī, kur atrodas dzīvesvieta.

2. Nosacījumus par dzīvesvietas un nostrādāto laiku, kas paredzēti 1. punkta a) apakšpunktā, un nosacījumus par dzīvesvietas laiku, kas paredzēti 1. punkta b) apakšpunktā, nepiemēro, ja darba ņēmēja laulātais ir attiecīgās dalībvalsts pilsonis vai ir zaudējis šīs valsts pilsonību pēc laulībām ar šo darba ņēmēju.

3. pants

1. Ja darba ņēmējs ir ieguvis tiesības palikt kādā dalībvalstī saskaņā ar šīs regulas 2. pantu, tad 1. pantā minētie darba ņēmēja ģimenes locekļi, kas kopā ar viņu dzīvo minētajā valstī, ir tiesīgi palikt tur uz pastāvīgu dzīvi un dzīvot tur pat pēc viņa nāves.

2. Tomēr, ja darba ņēmējs ir miris darba attiecību laikā un pirms ieguvis tiesības palikt attiecīgajā valstī, viņa ģimenes locekļi ir tiesīgi palikt tur uz pastāvīgu dzīvi ar nosacījumu, ka:

— darba ņēmējs līdz saslimšanas dienai ir nepārtraukti dzīvojis šajā dalībvalstī vismaz 2 gadus; vai

— viņa nāves cēlonis ir bijis nelaimes gadījums darbā vai arodslimība; vai

— pārdzīvojušais laulātais ir dzīvesvietas dalībvalsts pilsonis vai ir zaudējis šīs valsts pilsonību pēc laulībām ar šo darba ņēmēju.

4. pants

1. Nepārtrauktu dzīvošanu, kā paredzēts 2. panta 1. punktā un 3. panta 2. punktā, var apliecināt ar jebkuriem līdzekļiem, ko izmanto dzīvesvietas valstī. To neietekmē ne īslaicīgas prombūtnes, kas kopā nepārsniedz trīs mēnešus gadā, ne ilgāka prombūtne obligātajā karadienestā.

2. Piespiedu bezdarba laikposmus, ko pienācīgi reģistrējis kompetentais nodarbinātības dienests, un prombūtni slimības vai negadījuma dēļ uzskata par nodarbinātības laikposmiem 2. panta 1. punkta nozīmē.

5. pants

1. Personai, kas ir tiesīga palikt, ļauj to īstenot divus gadus pēc šo tiesību piešķiršanas atbilstīgi 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktam un 3. pantam. Šajā laikposmā tā var atstāt dalībvalsti, nezaudējot šīs tiesības.

2. Attiecīgajai personai, īstenojot tiesības palikt, nav jākārto nekādas formalitātes.

6. pants

1. Personas, uz kurām attiecas šī regula, ir tiesīgas iegūt uzturēšanās atļauju:

a) ko izsniedz un atjauno par brīvu vai, samaksājot summu, kas nepārsniedz nodevas un nodokļus, kurus pilsoņi maksā par personas apliecību izsniegšanu vai atjaunošanu;

b) kam jābūt derīgai visā izsniedzējā dalībvalstī;

c) kam jābūt derīgai vismaz piecus gadus un kas jāatjauno automātiski.

2. Uzturēšanās atļaujas derīgumu neietekmē dzīvesvietas pārtraukuma laikposmi, kas nepārsniedz sešus mēnešus pēc kārtas.

7. pants

Tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi, ko nosaka Padomes Regula (EEK) Nr. 1612/68, attiecas arī uz personām, uz kurām attiecas šī regula.

8. pants

1. Šī regula neietekmē nevienas dalībvalsts normatīvo vai administratīvo aktu noteikumus, kas ir labvēlīgāki pārējo dalībvalstu pilsoņiem.

2. Dalībvalstis atvieglo atpakaļatgriešanos savā teritorijā darba ņēmējiem, kas ir atstājuši šīs teritorijas pēc tam, kad ir šeit pastāvīgi dzīvojuši un strādājuši ilgu laiku, un vēlas tur atgriezties pēc pensijas vecuma sasniegšanas vai ilgstoša darba spēju zuduma gadījumā.

9. pants

1. Ņemot vērā demogrāfiskā stāvokļa attīstību Luksemburgas Lielhercogistē, Komisija pēc šīs valsts pieprasījuma var attiecībā uz tiesībām palikt Luksemburgā paredzēt citādus nosacījumus, nekā paredzēts šajā regulā.

2. Pēc tam, kad ir saņemts pieprasījums un sniegtas sīkākas ziņas, Komisija divos mēnešos pieņem lēmumu, pamatojot tā iemeslus.

Tā paziņo savu lēmumu Luksemburgas Lielhercogistei un par to informē pārējās dalībvalstis.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 1970. gada 29. jūnijā

Komisijas vārdā —

priekšsēdētājs

Jean REY